

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۴/۰۲/۲۳

پوهاند نصرالله ستانکزی

برگ های از تاریخ حقوق افغانستان (قسمت دوازدهم)

اولین قرار داد ترانسپورت زمینی افغانستان

برای نخستین بار در سال ۱۲۸۸ خورشیدی؛ در عصر سلطنت امیر حبیب الله خان موتر وارد افغانستان گردید و این وسیله نقلیه صرف در خدمت دربار قرار داشت. به مرور ایام بر تعداد آن افزودی بعمل آمد که منتج به اعمار جاده های تردد آن وسایط ترانسپورتی شد.

در عصر سلطنت شاه امان الله خان در ۱۰ عقرب سال ۱۳۰۱ خورشیدی اولین قرار داد حمل و نقل مسافری، اموال تجاری و پسته با شرکت سینوردات کیوسی مانیرا ایتالوی در سی و سه ماده منعقد گردید. این قرارداد که برای مدت دوازده سال منعقد گردیده بود، زمینه حمل و نقل مسافران و اموال تجاری را از کابل به پشاور و برعکس آن توسط شرکت مذکور تسهیل می نمود.

به اساس آن قرار داد سرمایه شرکت مبلغ دو صدو پنجاه هزار کددار بود و اسهام آن را صرف اتباع افغانی و ایتالوی خریداری نموده می توانستند، که در این مقدار سرمایه شرکت ایتالوی شصت در صد و جانب دولت افغانستان چهل در صد سهم بودند. شرکت مذکور تحت نام «د افغانی ایتالین موتر ترانسپورت» فعالیت می نمود و مرکز شرکت در کابل در نظر گرفته شده بود.

در قرار داد مذکور وجایب طرفین به طور واضح تحریر و به طور ذیل بیان گردیده بود:

اول - وجایب حکومت افغانستان: مستند به آن قرار داد وجایب دولت افغانستان قرار ذیل مشخص شده بود:

- ۱ - دولت افغانستان از سهم خویش دفتر، و محل رهایش برای نماینده و انجنیر ایتالوی در کابل اعمار می نمود؛
- ۲ - دولت افغانستان انحصار حمل و نقل مسافری و مال تجار را به شرکت ایتالوی تعهد نموده بود؛
- ۳ - حکومت افغانستان متعهد به اعمار و حفظ و مراقبت شاهراه کابل الی دکه (ننگرهار) گردیده بود؛
- ۴ - محافظت وسایل ترانسپورتی و اموال آن در قلمرو افغانستان به دوش حکومت افغان بود؛
- ۵ - نماینده تجاری افغانستان در پشاور مسافران و اموال تجاری را برای شرکت آماده می نمود؛
- ۶ - گماشتن یک نفر افغان معتمد (که به زبان انگلیسی مسلط می بود) برای تسهیل امور به شرکت معرفی می نمود
- ۷ - یک تعداد را برای هیئت مدیره شرکت به جانب ایتالوی معرفی می گردید که با جانب کمپنی در هر شش ماه جلسه می نمود.

دوم - وجایب جانب ایتالوی: این وجایب را باید کمپنی مذکور انجام می داد:

- ۱ - به مبلغ یک صد هزار کددار وسایط ترانسپورتی برای انجام امور مربوط تهیه می شد؛
- ۲ - در ظرف شش ماه باید تمام وسایل و وسایط توسط شرکت به کابل منتقل می گردید؛

د پانو شمیره: له 1 تر 2

- ۳ - تمامی اسناد دخل و خرج شرکت باید کتباً به دسترس حکومت افغانستان قرار داده می شد ؛
- ۴ - کمپنی متعهد بود که نرخ حمل و نقل مسافرین و اموال را در تفاهم با حکومت افغانستان تعیین نماید ؛
- ۵ - کمپنی مکلف به پرداخت پول گمرک و روغنیات به حکومت افغانستان بود ؛
- ۶ - کمپنی باید به طور دومدار. و بدون وقفه وسایل ترانسپورته اش را فعال نگه می داشت ؛ و .
- ۷ - شرکت حقو مالی خویش را که حکومت افغانستان باید می پرداخت را از طریق خریداری میوه جات و سایر اقلام تولیدی محلی افغانستان تامین می نمود.
- در صورت اختلاف بین طرفین قرارداد ؛، هیت منصفه مشتمل بر نماینده جانب افغانی و نماینده شرکت ایتالوی به شمول شخص ثالث که به موافقه طرفین انتخاب می گردید ؛ به حل و فصل موضوع مورد اختلاف می پرداختند ؛ در صورتی که هیت منصفه به حل موضوع موفق نمی شد ؛ محل حل و فصل قضایی آن محاکم افغانستان در نظر گرفته شده بود .
- در صورتی که طرفین به تمدید قرار داد علاقمند می بودند در سال یازدهم دو ماه قبل از اختتام معیاد قرار داد باید موافقت می نمودند .
- قرار داد به زبان های دری و انگلیسی ترتیب گردیده و از اعتبار مساوی برخوردار بودند.